

Dlaždič má 25 let!

Sláva! Od roku 1992 vychází tento špičkový časopis! Co k němu říci? Super informátor! Bavič! Asiměsičník plný zajímavostí! Gratulujeme všem Dlažkařům k tomuto skvostnému informátorovi!!! Tuny a tuny papíru byly použity na statisíce Dlaždičů. Tisíce obrázků i fotek. Milióny písmenek. Myšlenek hromady. Autorů tisíců článků byly stovky! Barevný i jednobarevný. Kopírovaný i skládaný ručně, později tisknutý v tiskárně. Obálky i známky, tištěné či psané adresy!

Původní redakční rada (šéfredaktorka Veverice, Richard Kremli i Vlastik Zlámal) rozjela tuto tradici. Po dvou letech nastoupil na post šéfredaktora Kouleno a jeho tým (Sněhurka, Pavel Mollin, Radek Baďura ...) a dotáhnul to na hranici tisíciletí. Komišovy obrázky z prvních Dlaždičů nahradily obrázky Aleše Sadila (Sapo) a sester Botkových. Od roku 2000 dělám šéfredaktora Dlaždiče já (s pomocí Jany Biolkové, Magdy Manové a dalších). Od roku 2003 byl opět Dlaždič spjat s obrázky Komiše.

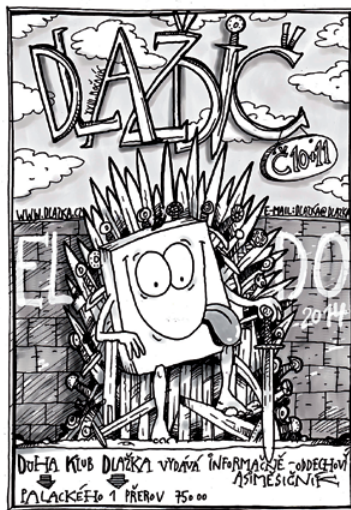

V Dlažce máme svázané výtisky od roku 1999. Na webu Dlažky je rovněž řádka Dlaždičů – z posledních let. A v Dlažce jsou i neúplné ročníky 1992 – 1998. Seženeme potřebná čísla? Ve všech těchto Dlaždičích je sepsána historie Dlažky, je zde spousta zajímavostí, informací, rozhovorů, povídek i povídaní, obrázků i fotek.

A hlavně je tu řada článků počínaje výše uvedenými a pokračující dalšími. Těšíme se na zábavné články od Lízy. Na speciality jako jsou ohlasy z táborů i víkendů - články či dokonce přílohy Dlaždiče. Od Petry Novotné, Džeryho, Verči Mrnuštkové i dalších táborů a jejich kolektivů vedoucích. Hodně si cením článků i příloh o stěžejních našich akcích – Eldorádu (vynikla příloha Hra o trůny od Pavla Mrnuštika a jeho kolektivu), Dláždění či školeních. S naším klubem i Dlaždičem je spojena kultura (koncerty i plesy), ohlasy nemůžou zůstat stranou. V posledních letech Dlaždič zásobují svými články účastnice řady akcí Hanka Menšíková, Alice Šrámová i Světlana Baumruková, ale i řada dalších. Dík patří každému autorovi!

V době internetu je otázka, kterou řešíme často, a to zda dělat tištěného Dlaždiče na papír. Ale je stále řada lidí, kterým i tato nemoderní forma udělá radost! K mému překvapení to nejsou jen starší Dlažkaři, ale i mládež či děti.

Tak milý Dlaždiči – ať se vede dále! Mussur

Proč a jak vznikl Dlaždič

Ta myšlenka vydávat časopis se zrodila v hlavě Richarda Kremla. Nevím, proč si vybral jako tažného koně mě, ale snad proto, že jsem kritizovala situaci kolem dostávání informací a propozic z klubu a chtěla jsem s tím něco dělat. Bylo to tehdy tak, že pokud jsem třeba nemohla jet

3 týdny na nějakou akci nebo jsem nestudovala na některé přerovské střední škole, tak ke mně většinou propozice na následující akci nedorazily, protože to tehdy znamenalo pro organizátora dát je do obálky, napsat adresu (pokud ji vůbec měl), zaplatit známku, odnést to na poštu. Od časopisu jsme si tedy slibovali pravidelnou dávku propozic a informací pro členy i nečleny klubu, pokud si časopis předplatí.

Myšlenka tedy byla na světě, ale pak nastala ta hlavní práce – všechno to zrealizovat.

Psal se rok 1992, počítače a kopírky tehdy byly jen v podnicích nebo ve školách a přísně hlídané, protože jejich pořízení a provoz nebyla levná záležitost. Internet se ještě toulal na houbách, digitální fotoaparáty taktéž, o vyhledávacích informacích ani nemluvě.

Tehdy se všechny propozice cyklostylovaly - ti, kteří už cyklostyl nepamatují, si to jistě vyhledají ve wikipedii (ó jak snadné). A tak mi donesl Richard krabice plnou blán, na které bylo vše třeba natukat na klasickém stroji. Bylo potřeba si dopředu promyslet, co a jak na stránku poskládat, protože kouzelné tlačítko ctrl-c a ctrl-v neexistovalo. Pokud jsem se přetukla, tak někdy nezbyvalo nic jiného, než tam chybu nechat, protože jinak by nestačila ani celá ta

krabice blán na jedno číslo. Ťukala a přepisovala jsem několik odpolední a nocí. Pak jsem to odvezla do Přerova. Richard to začal cyklostylovat a zjistil, že cyklostylovaný text je téměř nečitelný. Tak jel za mnou do Tovačova, kde jsem tehdy dělala týdenní akci, abych to celé přepsala na papír. Takže jsem přes den dělala vedoucího a v noci znovu přepisovala. Pak se každá stránka dala někomu a ten někdo to v téměř konspirativních podmínkách nakopíroval na podnikových kopírkách. Díky tomu stresu se podařilo dvě strany přehodit, takže jsme pak ručně číslovali stránky, aby byl chaos trochu zmírněn. Pak to nějaké dobré duše pod vedením Vlastíka Zlámala poskládaly a secvakly a hurá! - první číslo bylo na světě. A pak už se jen roznášelo a posílalo poštou. Byl konec února 1992.

Teprve o rok později vstupuje na scénu Pavel Mollin jako editor a dává Dlaždiči lepší grafickou podobu díky počítači a i fotografie přestávají být černými šmouhami.

A jak vznikal samotný obsah Dlaždiče? Nebylo to jako dnes, že se prosilo, aby někdo vůbec něco napsal a už vůbec ne tak, že by to někdo dostal za úkol. My jako redakce jsme si řekli, jaké tam chceme mít rubriky, koho

oslovíme, koho vyzpovídáme, kdo by pro nás mohl být zajímavý, kdo na jakou akci jede nebo se zajede podívat, o které akci je potřeba referovat zpětně a o které dopředu, co by mohlo lidi zajímat. A pak jsme jako v každých novinách ty lidi navštévovali, zjišťovali, domlouvali se, děkovali..... Představa byla, aby v Dlačiči bylo nejen vyprávění, ale i forma fejetonu, rozhovoru, výzvy, zamyšlení atd. Propozice a jejich vkládání byly až to poslední a nejjednodušší. Měli jsme pravidelné příspěvatele a informátory, informovali jsme také o akcích jiných organizací – Brontosaurus, Švagr, Prázdninová škola Lipnice, hrad Hukvaldy atd. Psali jsme, co se děje ve vysokoškolských klubech, kam se vydat za folkovou muzikou, dali jsme prostor i tvorbě kamarádů (členů i nečlenů Dlačky) – básničky, povídky, úvahy.

Představy vedení klubu však byly postupem času jiné a také stále více vadilo to, že nejsem v centru dění v Přerově, a tak mě po dvou letech vystřídal na postu šéfredaktora Petr Kouba Kouleno.

Mám ty své dva ročníky svázané a opatruji je jako relikvii. A když jsem si v nich teď zalistovala, abych si ty doby připomněla, vydržela jsem u toho několik večerů, bavila jsem se,

a zdá se mi, že obsahově to zrálo jako víno a občas i hladilo po duši, přestože se tam našlo i dost kritických vzkazů a článků mířených do vlastních řad. Nebyla to žádná selanka, ale mělo to snad nějaký náboj.

Občas se mě lidi ptají, proč do Dlačiče nepíšu. A já odpovídám – mám jiné představy, ale respektuji jeho nynější podobu. Nedělám – nepřepínám. Dnes je úspěšnější doba, asi není čas na klasickou redakční práci. Některé stránky se v Dlačiči nemění několik měsíců, v horším případě i několik let, to mi není blízké. Články mají většinou podobu popisu nějaké akce, u některých autorů i s popisem co se jedlo, pilo, kdo tam jmenovitě byl a už jen čekám, kdy přijde reportáž o tom, jak měl kdo dobré zažívání a kolikrát šel na záchod. Vše je kladné, bezchybné, jásavé, konstruktivní kritiky a nápadů málo. Není to můj styl, ale tak to asi má být. Je to klubový časopis a proto je potřeba ukazovat, že klub dělá pozitivní činnost, informovat o dobrých akcích, pochválit, motivovat.

Každopádně je dobře, že Dlačič přežil! A jsem ráda, že je aspoň nějaký, a že stále zůstala ta prvotní myšlenka – poskytnout informace. A ta zůstala celých těch 25 let. Tak ať máme dostatek informací i v dalších letech!
Vevříce (Iveta Sypénová)

Jak se dělá

film, divadlo, noviny, to nám už dávno napsal Karel Čapek. Ale jak se dělá

Dlaždič?

Na Velkém Dláždění jste si mohli všimnout vyvěšeného Dláždíče, kde namísto rozmazaných skvrn fotografie vypadaly jako fotografie, reprinty jako reprinty a kresby jako kresby. Někoho jistě zarazil i neobvyklý formát A4. Na to, jak to vlastně tedy s Dláždíčem je a bude, jsem se vypravil do Zlína za jeho editorem Pavlem Mollinem, profesionálem z redakce místních novin. Navařili jsme Šedého Hraběte a něco málo jsme si povprávěli.

Jak se dělá Dláždíč?

Jako každé jiné noviny. Reportéři a redaktoři něco napíší, šéfredaktorka je za to pochválí nebo zpucuje a všechno se shromáždí v šéfredaktorské siláži. Po uzávěrce šéfredaktorka vybere, co do čísla přijde, přepíše to na stroji a pošle ke zpracování.

Takže ty dostaneš hotového Dláždíče?

Ne, tak jednoduché to zase není. Kdysi tímhle zpracování skončilo, teď vlastně teprve začíná. Pokud má Dláždíč vypadat jako periodikum a ne jako ilegální leták, nedá se vyrábět opisováním na stroji.

Tak co s tím strojopisem teda děláš?

Přepíšu ho do počítače, každý článek zvlášť. To je snad nejhorší z celé přípravy čísla. Jeden Dláždíč má přibližně třicet článků a redaktoři věrní tradici už od časů V.M.Krameria je dodávají zásadně deset minut před uzávěrkou. Potom se ti nahrne dvacet až pětadvacet stran textu a opisuj. Kdybych je dostával průběžně, bylo by to jednodušší. Ale to je nereálný sen všech sazečů už od dob C. a K. Vlastenských Novin. Na závěr k tomu na scanneru přejeđu obrázky.

Takže Tomáš nekreslí do hotového čísla?

Ne, a je to tak lepší. Alespoň už mám jasnou představu, kde co bude a mohu tomu přizpůsobit celkovou podobu textu na stránce.

Dobrá, máš tedy texty a obrázky. Co pak?

Vezmu si šéfredaktorský strojopis a snažím se na něj napasovat jednotlivé články a ilustrace. Často taky musím vkládat články došle až po uzávěrce. Někdy to jde, někdy musím články roztáhnout nebo naopak zhustit. To druhé dělám nerad, protože to šéfredaktorka nemá ráda. Ještě se mi ale nastalo, že by se do čísla něco nevešlo. Na závěr pak přidám první stranu a tiráž.

To ale musí trvat dost dlouho.

Tak šest až osm hodin, podle toho. To ale není to hlavní. Vezmi si, že editace jedné strany běžných novin typu Rudé Právo či Mladá Fronta Dnes stojí tisíce korun. Zkus si spočítat, na kolik by pak s takovou přišel jeden Dláždíč. Potom se není čemu divit, že ho dělám zásadně mimo pracovní dobu a mimo redakci.

A co ná to tvoje rodina?

Naštěstí je to jenom jednou měsíčně. A nezapomeň, že jsi slíbil, že půjdeš vyžehlit ten průšvih s posledním číslem!

Ano, to číslo jsme dělali po nocích, aby bylo včas na Dláždění a ne až v pondělí po něm. A detektorem cizích voňavek jsem doma procházel taky. Ale dál.

Pak vytisknu matici A4 a odevzdám ji k tisku. Tím pro mě vlastně končí práce. Tisk a distribuce se dělá jinde.

A co ty jako profesionál na Dláždíče?

Je to informátor určité skupiny lidí a tím je řečeno prakticky vše. Nevím, za kolik ho prodáváte, ale do běžného prodeje nemá cenu ho dávat. A když, tak za symbolickou cenu jednu nebo dvě koruny.

A tvoje budoucí spolupráce s námi?

Oproti jedné stránce běžných novin je pro mě celý Dláždíč oddechová záležitost.

Takže se naši čtenáři mohou těšit, že Dláždíč bude i nadále stejně kvalitní?

Mohou se těšit, že bude ještě kvalitnější.

Díky za rozhovor. Vlastně ještě jednu otázku: Čteš Dláždíče?

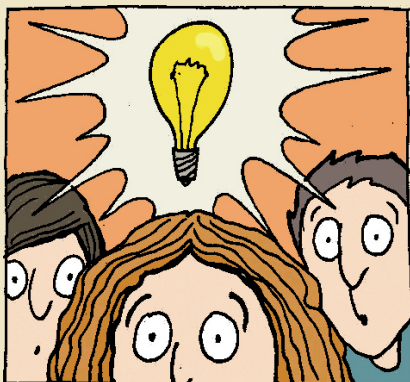
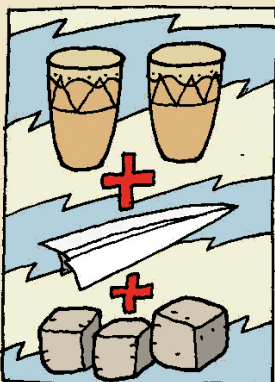
Ne. Nečtu ani jedny noviny, které tisknu. Ani v matici.

Takže, co k tomu dodat. Snad jen přání, aby šéfredaktorka byla hodná a dostala pod stromeček laptop nebo notebook a nemusela úvodní náhrh čísla datlovat na stroji. A taky hodně spokojených čtenářů, protože nic nepotěší tak, jako zdjem a pochvala od odborníka, v tomto případě Sypyho, který při pohledu na poslední Dláždíče uznale pronesl: "Vypadá to, že jste se konečně naučili, jak se to dělá!"

Rozhovor se uskutečnil a byl autorizován ve Zlíně 12.května 1993. Na přání dotazovaného bylo jeho jméno pozměněno.

(-CM-)

DLAŽDIČ!!

